C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.12r-58/25 Judecătoria Edineț, sediul Briceni

Judecător: Aurelia Procopișina

D E C I Z I E
În numele Legii

17 iunie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

Având în componența sa:
Președintele completului de judecată, judecător Ion Talpa
Judecătorii Arseni Ecaterina și Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul avocatului Irina Raducan în interesele lui Căpățînă Olga și Căpățînă Inna declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 aprilie 2025, prin care s-a respins cererea depusă de către avocatul Raducan Irina de asigurare a acțiunii civile, înaintată în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Căpățîna Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(2) lit. a), c) Cod penal RM,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

Avocatul Irina Raducan în interesele lui Căpățînă Olga și Căpățînă Inna a înaintat în instanța de judecată cerere prin care solicită asigurarea acțiunii depuse în cadrul cauzei penale de învinuire a lui Căpățîna Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(2) lit. a), c) Cod penal RM.

În motivarea cererii avocatul a invocat, că:

-pe rolul instanţei Judecătoria Edineţ sediul Briceni se află cauza penală de învinuire a lui Căpăţina Vădim de comiterea infracţiuniiii în baza art. 201/1 alin. (2) lit. a) şi c) din Codul Penal al RM - „Violenţa în familie”;

-temeiul depunerii prezentei cereri îl constituie faptul că, cu câteva luni în urmă, inculpatul a efectuat o tranzacţie de vânzare-cumpărare a unui teren cu numărul cadastral: 6201109.265, împreună cu clădirea situată pe acesta, având numărul cadastral 6201109.265.01, cu cetăţeanul Chetraru Victor. Astfel, inculpatul Căpățînă Vadim se debarasează (scapă) în mod intenţionat de bunurile sale imobile, cu scopul de a se sustrage de la achitarea prejudiciului moral şi material în cadrul acţiunii civile intentate de partea vătămată, reprezentată de Căpățînă Olga și Căpățînă Inna, în dosarul penal nr. 2023260140;

-prin cererea de înaintare a acţiunii civile, părţile vătămate au solicitat să fie încasate prejudicii materiale şi morale. Pe perioada derulării cauzei penale inculpatul depune eforturi maxime pentru a vinde toate bunurile materiale imobile, astfel apare incertitudinea că ulterior cînd va fi pronunţată sentinţa de condamnare, Căpățînă Vadim nu va mai avea bunuri, şi nu va putea compensa părţilor vătămate compensaţiile stabilite;

-cererea de asigurare a acţiunii este necesar de a fi acceptată din următoarele considerente: neaplicarea măsurii de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti, fiind prezente condiţiile de rezonabilitate şi temeinicie a pretenţiilor reclamantului de aplicare a măsurilor de asigurare a acţiunii, probabilitatea cauzării prejudiciului semnificativ reclamantului în cazul neaplicării măsurii de asigurarea a acţiunii şi menţinerea echilibrului între interesele inculpatului şi părţilor vătămate;

- având în vedere că măsura de asigurare a acţiunii are un caracter provizoriu, impunînd anumite limite exerciţiului drepturilor părţilor vătămate cu privire la anumite bunuri, fiind instituită în scopul evitării producerii unor pagube drepturilor reclamantului, care pot fi provocate prin tergiversareaa procesului judiciar şi imposibilitatea punerii în executare a eventualului act judecătoresc de admitere a acţiunii, obiectul şi valoarea acţiunii, consideră întemeiată cererea cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acţiunii, sechestrul asupra bunurilor imobile cu numere cadastrale: ***** (teren), ***** (teren), *****.01 (construcţie), ***** (teren, construcţii) şi interdicţia lui Căpățînă Vadim să înstrăineze bunurile imobile anterior indicate;

-raționamentul măsurii asigurătorii rezidă din crearea unui raport de echilibru între interesele părţilor, iar în acest scop, în cauza CEDO nr. 18465/91 Air Canada vs Regatul Unit (p.32 şi 33), Curtea a reţinut că măsura sechestrului judiciar reprezintă o reglementare a folosinţei bunurilor, mai exact, un control privind utilizarea bunului, astfel titularului îi este limitat atributul de folosinţă din componenţa dreptului de proprietate. Iar în altă ordine de idei, în cauza Prodan vs

Moldova (cererea nr. 49806/99), Curtea a stabilit că articolul 6 §1 asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenţie cu privire la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil în faţa unei instanţe judecătoreşti;

-în scopul asigurării acţiunii de a aplica sechestru asupra bunurilor imobile cu numere cadastrale: ***** (teren), ***** (teren), *****.01 (construcţie), ***** (teren, construcţii) cît şi a interzice lui Căpățînă Dorin de a înstrăina sub orice formă aceste bunurile imobile.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 aprilie 2025, s-a respins ca fiind neîntemeiată, cererea depusă de către avocatul Raducan Irina de asigurare a acțiunii civile, înaintată în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Căpățînă Vadim Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(2) lit. a), c) Cod penal RM.

La 23.04.2025, încheierea a fost contestată cu recurs de către avocatul Irina Raducan în interesele lui Căpățînă Olga și Căpățînă Inna prin care solicită casarea încheierii judecătorului de instrucţie din 03.04.2025 şi admiterea cererii privind aplicarea măsurilor de asigurarea a acţiunii civile înaintate în interesul lui Căpățînă Olga și Căpățînă Inna.

În motivarea cerințelor recursului, a invocat următoarele argumente:

-în conformitate cu prevederile art. 174 şi 175 din Codul de Procedură Civilă şi în vederea asigurării prezentei acţiuni, consideră necesară aplicarea măsurii de asigurare a acţiunii prin interzicerea inculpatului de a înstrăina sub orice formă bunurile imobile cu numere cadastrale: ***** (teren), ***** (teren), *****.01 (construcţie), ***** (teren, construcții);

-cererea de asigurare a acţiunii este necesar de a fi acceptată din următaorele considerente: neaplicarea măsurii de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti, fiind prezente condițiile de rezonabilitate şi temeinicie a pretențiilor reclamantului de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, probabilitatea cauzării prejudiciului semnificativ reclaamntului în cazul neaplicării măsurii de asigurarea a acţiunii şi menținerea echilibrului între interesele inculpatului şi părţilor vătămate;

-avînd în vedere că măsura de asigurare a acţiunii are un caracter provizoriu, impunînd anumite limite exerciţiului drepturilor părţilor văătmate cu privire la anumite bunuri, fiind instituită în scopul evitării producerii unor pagube drepturilor reclamantului, care pot fi provocate prin tergiversarea procesului judiciar şi imposibilitatea punerii în executare a eventualului act judecătoresc de admitere a acţiunii, obiectul şi valoarea acțiunii, considerăm întemeiată cererea cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a acţiunii, sechestrul asupra bunurilor imobile cu numere cadastrale: ***** (teren), ***** (teren), *****.01 (construcţie), ***** (teren, construcţii) şi interdicția lui Căpăţînă Vadim să înstrăineze bunurile imobile anterior indicate;

-examinarea cererei privind aplicarea măsurilor de asigurarea a acțiunii urma să fie analizată prin prisma principiului proporționalității, adică a existenţei echilibrului între scopurile în care se cere şi aplicarea măsurilor, astfel ca să nu fie adusă lezarea drepturilor persoanelor vătămate, recunoscute ca părţi civile;

-menţionează că Căpățînă Vadim nu recunoaşte vina, depune acţiuni de tergiversare a dosarului penal, şi există un dubiu considerabil, că după sentință Dumnealui nu v-a dori să achite prejudicial moral şi material stabilit de instanță, iar intențiile sale şi acțiunile prin care ultimul vinde toate bunurile mobile şi imobile, demonstrează interesul său în această direcţie.

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, părțile nu au depus referințe.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei prezentate instanţei, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat de avocat urmează a fi considerat ca fiind depus, dat fiind că încheierea instanței din 03.04.2025 a fost expediată în adresa avocatului la data de (f.d.53), fiind recepționată la data de 11.04.2025 (f.d.54), iar recursul fiind declarat la 23.04.2025 (f.d. 55), considerente din care recursul declarat de către avocat urmează a fi considerat ca fiind depus în termen.

Totodată, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat, iar încheierea atacată, ca legală şi întemeiată, urmează a fi menţinută fără modificări, reieşind din următoarele considerente.

Conform art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) CPP, *judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat.*

Colegiul penal ajunge la concluzia că judecătorul de instrucție, la adoptarea încheierii de respingere a cererii depuse de către avocatul Raducan Irina de asigurare a acțiunii civile, înaintată în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Căpățîna Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(2) lit. a), c) Cod penal RM, a respectat normele procesuale și corect a considerat că cererea înaintată de avocat este nefondat, soluția instanței fiind întemeiată și în conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, din materialele cauzei prezentate, se constată că, în procedura Judecătoriei Edineț, sediul Briceni se află spre examinare cauza penală de învinuire a lui Căpățîna Vadim Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (2) lit. a), c) Cod penal RM.

Pe cauza penală a fost depusă acțiune civilă de către Căpățînă Olga și Căpățînă Inna prin care au solicitat încasarea de la Căpățîna Vadim a prejudiciului material în mărime de 20992, 68 lei și a prejudiciului moral în beneficiul lui Căpățîna Olga în mărime de 500 000 lei și în beneficiul lui Căpățîna Inna în mărime de 10 000 lei, precum și a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 10 000 lei.

Avocatul Irina Raducan în interesele lui Căpățînă Olga și Căpățînă Inna a înaintat în instanța de judecată cerere prin care solicită asigurarea acțiunii depuse în cadrul cauzei penale de învinuire a lui Căpățîna Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(2) lit. a), c) Cod penal RM.

Astfel, Colegiul penal consideră relevante la cauză prevederile art. 202 alin. (1) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală, din oficiu, sau instanţa de judecată, la cererea părţilor, *poate lua în cursul procesului penal măsuri asiguratorii pentru repararea prejudiciului cauzat de infracţiune*, pentru eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor, precum şi pentru garantarea executării pedepsei amenzii.

Conform art. 202 alin. (2) Cod de procedură penală, *măsurile asiguratorii pentru repararea prejudiciului cauzat de infracţiune, pentru eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor, precum şi pentru garantarea executării pedepsei amenzii, constau în sechestrarea bunurilor mobile şi imobile în conformitate cu art.203-210.*

Potrivit art. 204 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru a garanta executarea pedepsei amenzii pot fi puse sub sechestru numai bunurile învinuitului sau ale inculpatului, în funcție de suma maximă a amenzii care poate fi stabilită pentru infracțiunea comisă.

Conform art. 205 alin. (1) Cod de procedură penală, *punerea sub sechestru a bunurilor prevăzute la art. 204 poate fi dispusă motivat de către organul de urmărire penală sau de către instanţa de judecată pentru a evita distrugerea, transformarea, cheltuirea, transferul, deplasarea sau înstrăinarea acestora.*

În conformitate cu art. 206 alin. (1), (2) din Codul de procedură penală*, valoarea bunurilor ce urmează a fi puse sub sechestru se determină conform preţurilor medii de piaţă din localitatea respectivă, fără aplicarea vreunui coeficient. Valoarea bunurilor puse sub sechestru, în scopul asigurării acţiunii civile înaintate de partea civilă sau procuror, nu poate depăşi valoarea acţiunii civile.*

Prin prisma art.174 Cod de procedură civilă, participanții la proces, înaintând instanței cerințe privind aplicarea unor măsuri de asigurare a acțiunii, urmează să demonstreze prin circumstanțe reale și probe pertinente și concludente faptul, că în caz de neaplicare a acestor măsuri vor fi create dificultăți sau va fi imposibilă executarea hotărîrii judecătorești respective, precum și rea credința pîrîtului care ar

putea crea obstacole în privința executării viitoarei hotărâri judecătorești, că există pericol real de dispariție, înstrăinare sau risipire a bunului sau proasta administrare a averii.

Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept enunțate, precum și din baza legală expusă, Colegiul constată că instanța întemeiat a conchis, că avocatul Raducan Irina n-a prezentat careva probe privind necesitatea aplicării măsurilor de asigurare, circumstanță care duce la inadmisibilitatea admiterii cerințelor înaintate. Cerințele de asigurare a acțiunii invocate în cererea de asigurare a acțiunii sunt bazate în exclusivitate pe normele legii procesuale, fără a invoca circumstanțe de fapt și probe concrete ce ar demonstra aceste concluzii, adică fără a dovedi existența motivelor substanțiale și imperioase pentru această soluție.

Mai mult, nu au fost prezentate careva probe care ar confirma, cine este proprietarul bunurilor imobile, asupra se solicită aplicarea măsurilor asiguratorii.

Suplimentar în speță, nu s-a determinat valoarea bunurilor ce urmează a fi puse sub sechestru care se determină conform preţurilor medii de piaţă din localitatea respectivă, or la materialele cauzei lipsește vreun raport de evaluare a bunurilor solicitate ca fiind puse sub sechestru pentru asigurarea executății acțiunii civile.

Nu poate fi reținută afirmația invocată de către avocat în recursul declarat referitor la faptul că cererea este întemeiată, iar judecătorul incorect nu a admis demersul și nu a admis cererea de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, or, primind spre examinare cererea înaintată, instanța de fond, a efectuat o examinare obiectivă a cauzei, cu respectarea condițiilor legale ce reglementează procedura de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii.

Controlul judiciar al procedurii de urmărire penală constă în verificarea de către o instanţă independentă şi imparţială, sesizată în modul prevăzut de lege, a acţiunilor organului de urmărire penală şi a organului care efectuează activitate operativă de investigaţie în scopul depistării şi înlăturării încălcărilor drepturilor omului încă la faza de urmărire penala şi asigurării respectării drepturilor, libertăţilor şi a intereselor legitime ale participanţilor la proces şi a altor persoane. Controlul judiciar al procedurii prejudiciare se efectuează de către judecătorul de instrucţie care activează în cadrul judecătoriilor, iar în cazurile prevăzute de lege şi de către instanţa de recurs care verifică legalitatea efectuării acestui control.

Activitatea judecătorului de instrucţie privitor la controlul judiciar în cadrul urmăririi penale se divizează în patru direcţii: a) atribuţii legate de examina demersurilor procurorului privind autorizarea efectuării acţiunilor procesuale penale sa a exercitării activităţii operative de investigaţii, b) atribuţii proprii organului de urmărire penală, c) atribuţii legate de aplicarea măsurilor procesuale de constrîngere, d) atribuţii legate de soluţionarea plîngerilor împotriva actelor ilegale ale organelor de urmărire penală, ale organelor care exercită activitatea

operativă de investigaţii, precum şi plîngerile împotriva acţiunilor ilegale ale procurorului.

Autorizarea judecătorului de instrucţie pentru exercitarea unei acţiuni procesuale constituie prin sine o formă de control judiciar în cazul necesităţii organului de urmărire penală sau a organului care exercită activitate operativă de investigaţii de a efectua o activitate care atrage implicarea organului statal în viaţa privată a persoanei, a domiciliului, a corespondenţei, adică în cazul în care prin acţiunea procesuală respectivă vor fi afectate nişte drepturi sau libertăţi fundamentale ale persoanei. Pentru a decide autorizarea efectuării unei acţiuni procesuale ce implică imixtiunea organului de urmărire în viaţa privată a persoanei, afectînd astfel nişte drepturi sau libertăţi fundamentale ale persoanei, judecătorul de instrucţie verifică următoarele: -dacă imixtiunea organului de urmărire penală este prevăzută de lege; -dacă această imixtiune este necesară într-o societate democratică; -dacă imixtiunea solicitată urmăreşte un scop legitim şi dacă este respectat principiul proporţionalităţii între dreptul sau libertatea persoanei garantate de lege şi necesitatea efectuării acţiunii procesuale solicitate.

În asemenea circumstanţe, Colegiul penal concluzionează că argumentele recurentului sunt lipsite de suport juridic şi careva temeiuri de casare a încheierii judecătorului de instrucţie nu s-au stabilit, din care considerente, respinge recursul înaintat ca nefondat, cu menţinerea încheierii din 03 aprilie 2025, fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) CPP, Colegiul penal al Curții de Apel Nord,-

D E C I D E :

Recursul avocatului Irina Raducan în interesele lui Căpățînă Olga și Căpățînă Inna declarat împotriva încheierii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 03 aprilie 2025, prin care s-a respins cererea depusă de către avocatul Raducan Irina de asigurare a acțiunii civile, înaintată în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Căpățîna Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin.(2) lit. a), c) Cod penal RM, se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului de judecată: Ion Talpa

Judecători: Arseni Ecaterina

Oxana Mironov